

Led Reclamemasten langs de A1

Laatst gewijzigd: 03 augustus 2022 om 13:43

De Adviesraad geeft ongevraagd advies op plaatsing van reclamemasten langs de A1. Dit heeft naar mening van de Adviesraad ernstige nadelen voor leefomgeving en natuur. De adviesraad gaat in op de nadelen voor natuur en milieu: landschappelijke kwaliteit, biodiversiteit en duurzaamheid. De Adviesraad adviseert B&W om de plaatsing alsnog af te gelasten.

Datum: 4 april 2022

Van: Adviesraad Natuur en Milieu

Aan: College van B&W

Het advies

Geacht college,

Vanwege de urgentie en ernst van de zaak brengen wij een ongevraagd advies uit over de geplande plaatsing van twee hoge reclamemasten, voorzien van zeer grote ledschermen, langs de A1. Diverse argumenten, waaronder verkeersveiligheid, spelen een rol, maar gezien het werkterrein van de adviesraad gaan we hier alleen in op de nadelen voor natuur en milieu. Het gaat om landschappelijke kwaliteit, biodiversiteit en duurzaamheid.

Landschap

Het landschap langs de A1 ten zuiden van Deventer heeft nu nog grotendeels een landelijk karakter, vanuit het westen gezien in een fraaie samenhang met het IJsselfront van de oude stad. Dit beeld wordt ernstig aangetast door de reclamemasten, die een onrustig beeld oproepen van een grootschalige koop-en industriezone. Dit is niet alleen een kwestie is van persoonlijke beleving, maar het verwoordt ook een steeds breder gedragen oordeel over landschap in en rond de stad. Dat blijkt onder meer uit het feit dat grote steden dergelijke ledmasten meer en meer verbieden. Het College van Rijksadviseurs stelt in een advies uit 2020: "Ledschermen zijn veel penetranter dan de traditionele analogedoeken en panelen. Verbied nieuwe led-schermen daarom geheel, ook in stedelijke zones."

Biodiversiteit

De twee masten zijn gepland in de nabijheid van beschermd gebied (IJssel- uiterwaarden vallen onder Natura 2000, gebieden van het Natuurnetwerk Nederland aan

de kant van Epse). Ook de groene zones buiten die gebieden zijn belangrijk voor natuurbescherming (als verbindingszone en habitat van insecten, vogels en kleine zoogdieren). Hoe groot de effecten zijn is niet met zekerheid te zeggen, omdat de kennis hierover ontbreekt, maar dat led-lichtbronnen invloed hebben op de overlevingskansen van zeldzame soorten, bijvoorbeeld insecten-en vleermuissoorten, is inmiddels duidelijk uit onderzoek. Het voorzorgsbeginsel gebiedt in zo'n situatie preventieve maatregelen -in dit geval, het stoppen van de voorgenomen plannen.

Duurzaamheid

De suggestie in het schetsontwerp dat het zou gaan om 'groene' en duurzame ledmasten -de brochure voert daarbij zelfs de duurzame ontwikkelingsdoelen op -is volstrekt ongefundeerd. Een metalen mast met enorme schermen vormgeven als boom is niet groen. Het is onwaarschijnlijk dat de schermen voortdurend kunnen worden voorzien van elektriciteit uit zonnepanelen, zodat er met regelmaat stroom van elders moet worden betrokken, met daarbij een extra belasting van een toch al te krap net. Ledmasten consumeren, hoe men het ook keert, energie, leggen beslag op de capaciteit van het netwerk, en vragen groene opwekcapaciteit die ruimtelijke en ecologische impacts heeft. Deventer is duurzamer zonder.

Met vriendelijke groet,

namens de adviesraad,

Kris van Koppen (voorzitter).

Bron van citaat: College van Rijksadviseurs, 2020. Wat doet dat daar? Geen reclame in het landschap.

Voorbeelden van wetenschappelijke onderzoek: Grubisic & van Grunsven, 2021. Artificial light at night disrupts speciesinteractions and changes insect communities, Current Opinion in Insect Science 47: 136-141 Seewagen & Adams, 2021. Turning to the dark side: LED light at night alters the activityand species composition of a foraging bat assemblage in the northeastern United States. Ecology and evolution 11:5635–5645.